

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 9. októbra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie – Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Článok 1 ods. 1 – Pojem ‚európsky zatykač‘ – Minimálne požiadavky, od ktorých závisí platnosť – Článok 6 ods. 1 – Pojem ‚súdny orgán vydávajúci zatykač‘ – Európsky zatykač vydaný prokuratúrou členského štátu – Postavenie – Existencia podriadenosti voči orgánu výkonnej moci – Právomoc ministra spravodlivosti udeľovať individuálne pokyny – Schválenie európskeho zatykača súdom pred jeho postúpením“

Vo veci C-489/19 PPU,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Kammergericht Berlin (Vyšší krajský súd Berlín, Nemecko) z 26. júna 2019 a doručený Súdnemu dvoru v ten istý deň, ktorý súvisí s konaním týkajúcim sa výkonu európskeho zatykača vydaného na

NJ,

za účasti:

Generalstaatsanwaltschaft Berlin,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory A. Arabadžiev (spravodajca), sudcovia P. G. Xuereb, T. von Danwitz, C. Vajda a A. Kumin,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na návrh vnútroštátneho súdu z 26. júna 2019 doručený Súdnemu dvoru v ten istý deň, aby sa návrh na začatie prejudiciálneho konania prejednal v naliehavom konaní podľa článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora,

so zreteľom na rozhodnutie druhej komory z 15. júla 2019, ktorým sa vyhovelo tomuto návrhu,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. septembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– nemecká vláda, v zastúpení: M. Hellmann, J. Möller a A. Berg, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

- španielska vláda, v zastúpení: L. Aguilera Ruiz, splnomocnený zástupca,
- rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll a J. Herrnfeld, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid, splnomocnená zástupkyňa,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 17. septembra 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci výkonu európskeho zatykača v Nemecku, ktorý 16. mája 2019 vydala Staatsanwaltschaft Wien (Prokuratúra Viedeň, Rakúsko) na NJ a ktorý bol 20. mája 2019 schválený rozhodnutím Landesgericht Wien (Krajinský súd Viedeň, Rakúsko).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenie 5 rámcového rozhodnutia 2002/584 znie takto:

„cieľ vytýčený pre Úniu stať sa zónou slobody, bezpečnosti a práva, vedie k zrušeniu vydávania osôb medzi členskými štátmi a k jeho nahradeniu systémom vydávania osôb medzi súdnymi orgánmi; okrem toho, zavedenie nového zjednodušeného systému vydávania odsúdených alebo podozrivých osôb pre účely výkonu rozsudku alebo trestného stíhania umožňuje odstrániť zložitosť a prípadné prieťahy pri existujúcich vydávacích postupoch; tradičné vzťahy spolupráce, ktoré až doteraz existovali medzi členskými štátmi, by mal nahradiť systém voľného pohybu súdnych rozhodnutí v trestných veciach, vrátane predbežných a konečných rozhodnutí v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.“

- 4 Článok 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, nazvaný „Definícia európskeho zatykača a povinnosť vykonať ho“, stanovuje:

„1. Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia [s cieľom, aby iný členský štát zatkol a odovzdal vyžiadanú osobu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s odňatím slobody – *neoficiálny preklad*].

2. Členské štáty vykonávajú každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.

3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 [ZEÚ].“

- 5 Podľa článku 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, nazvaného „Určenie príslušných súdnych orgánov“:

„1. Vydávajúci súdny orgán [Súdny orgán vydávajúci zatykač – *neoficiálny preklad*] bude súdny orgán vydávajúceho členského štátu, ktorý je oprávnený vydať európsky zatykač v zmysle právnych predpisov tohto štátu.

2. Vykonávajúci súdny orgán bude súdny orgán vykonávajúceho členského štátu, ktorý je oprávnený vykonať európsky zatykač v zmysle právnych predpisov tohto štátu.

3. Každý členský štát bude informovať Generálny sekretariát Rady o príslušnom súdnom orgáne podľa svojich právnych predpisov.“

- 6 Článok 2 ods. 1 uvedeného rámcového rozhodnutia stanovuje:

„Európsky zatykač sa môže vydať za činy, ktoré môžu byť potrestané podľa právneho predpisu vydávajúceho členského štátu výkonom trestu alebo ochranným opatrením, ktorých horná hranica je najmenej 12 mesiacov [podľa práva vydávajúceho členského štátu trestom odňatia slobody alebo ochranným opatrením spojeným s odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej 12 mesiacov – *neoficiálny preklad*], alebo ak bol vynesený rozsudok alebo uložené ochranné opatrenie, pre tresty s minimálnou dĺžkou štyri mesiace.“

- 7 Článok 8 rámcového rozhodnutia 2002/584, nazvaný „Obsah a forma európskeho zatykača“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Európsky zatykač obsahuje nasledujúce informácie stanovené v súlade s formou, obsiahnutou v prílohe:

...

c) dôkaz o vykonateľnom rozsudku, zatykači alebo inom vykonateľnom súdnom rozhodnutí s rovnakým účinkom, ktoré spadá do rozsahu článkov 1 a 2;

...“

Rakúske právo

- 8 Ustanovenie § 2 ods. 1 Staatsanwaltschaftsgesetz (zákon o prokuratúre) stanovuje:

„V sídle každého Landesgericht (krajinský súd) s právomocou v trestnoprávných veciach je zriadená prokuratúra, v sídle každého Oberlandesgericht (vyšší krajinský súd) je zriadená vyššia prokuratúra a pri Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) je zriadená generálna prokuratúra. Prokuratúry sú priamo podriadené a podliehajú pokynom vyšších prokuratúr a tieto vyššie prokuratúry, ako aj generálna prokuratúra, sú priamo podriadené a podliehajú pokynom spolkového ministra spravodlivosti.“

- 9 Ustanovenie § 29 ods. 1 prvá veta Gesetz über die Justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union (zákon o justičnej spolupráci v trestných veciach s členskými štátmi Európskej únie, ďalej len „zákon o justičnej spolupráci v trestných veciach“) stanovuje:

„Prokuratúra prostredníctvom európskeho zatykača schváleného súdom nariadi zatknutie a prípadne zabezpečí... zápis hľadanej osoby do schengenského informačného systému...“

10 Ustanovenie § 5 ods. 1 a 2 Strafprozessordnung (Trestný poriadok) stanovuje:

„1. Polícia, prokuratúra a súd môžu pri výkone svojich právomocí a pri dokazovaní zasahovať do práv osôb len vtedy, ak je to zákonom výslovne stanovené a iba v rozsahu nevyhnutnom na splnenie svojich úloh. Akýkoľvek zásah do práv spôsobený týmto postupom musí byť primeraný závažnosti trestného činu, stupňa podozrenia a sledovanému cieľu.

2. Polícia, prokuratúra a súd spomedzi viacerých vyšetrovacích úkonov a donucovacích opatrení uplatnia tie, ktoré najmenej zasahujú do práv dotknutej osoby. Zákonom priznané právomoci sa v akomkoľvek štádiu konania vykonávajú spôsobom, ktorý zabraňuje zbytočnému narušeniu poriadku, rešpektuje dôstojnosť dotknutej osoby a chráni jej práva a chránené záujmy.“

11 Podľa § 87 ods. 1 trestného poriadku možno súdne schválenie napadnúť odvolaním.

12 Ustanovenie § 105 trestného poriadku uvádza:

„1. Súd rozhoduje o žiadostiach o nariadenie a predĺženie vyšetrovacej väzby, ako aj o schválenie určitých iných donucovacích opatrení. Na účely výkonu opatrení, ktoré schválil (§ 101 ods. 3), súd stanoví lehotu, ktorej márnym uplynutím schválenie stráca účinnosť. V prípade príkazu na zatknutie podľa § 169 sa do lehoty nezapočítava obdobie platnosti príkazu, avšak prokuratúra musí aspoň raz do roka preskúmať, či ešte trvajú podmienky pre zatknutie.

2. Ak je to potrebné na účely rozhodnutia o žiadosti podľa odseku 1 z právnych alebo faktických dôvodov, súd môže nariadiť ďalšie vyšetrovanie prostredníctvom kriminálnej polície alebo vykonať vyšetrovanie *ex offio*. Od prokuratúry a kriminálnej polície môže žiadať informácie o skutočnostiach uvedených v spise, ako aj predloženie správy o vykonávaní schváleného opatrenia a ďalšieho vyšetrovania. Po nariadení vyšetrovacej väzby môže súd nariadiť, aby mu boli aj naďalej predkladané kópie dokumentov zakladaných do spisu uvedených v § 52 ods. 2 bodoch 2 a 3.“

13 Podľa § 171 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý sa uplatňuje počas prípravného konania, prokuratúra nariaďuje zatknutie na základe aktu schváleného súdom.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

14 Prokuratúra vo Viedni začala proti NJ trestné stíhanie pre štyri skutky, ktoré vnútroštátny súd kvalifikuje okrem iného ako opakovanú krádež na účely stáleho zisku (*gewerbsmäßiger Diebstahl*), za ktorú možno vo vydávajúcom členskom štáte uložiť podľa vnútroštátneho súdu trest „s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej 3 roky“ v zmysle článku 2 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584. Vnútroštátny súd sa domnieva, že za ostatné skutky vytýkané NJ, ako je napríklad trestný čin nátlaku, možno vo vydávajúcom členskom štáte, ako aj v dožiadanom členskom štáte, uložiť trest s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej 12 mesiacov.

15 Na účely stíhania uvedených skutkov prokuratúra vo Viedni vydala 16. mája 2019 na NJ európsky zatykač, ktorý 20. mája 2019 schválil Landesgericht Wien (Krajinský súd Viedeň) v súlade s § 29 ods. 1 prvou vetou zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach.

16 NJ je od 14. mája 2019 vo vyšetrovacej väzbe v Berlíne (Nemecko) v rámci trestného stíhania pre krádež, ktoré bolo začaté proti nemu v Nemecku. Podľa vnútroštátneho súdu NJ počas svojho výsluchu 24. mája 2019 odmietol zjednodušený postup odovzdania.

17 Vnútroštátny súd poznamenáva, že rakúske prokuratúry podliehajú individuálnym usmerneniam alebo pokynom zo strany výkonnej moci, v tomto prípade spolkového ministra spravodlivosti. Vnútroštátny súd sa preto pýta na zlučiteľnosť konania, v ktorom sa vydáva európsky zatykač v Rakúsku,

s požiadavkami vyplývajúcimi z rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456). Vnútroštátny súd má predovšetkým pochybnosť o tom, či má prokuratúra vo Viedni postavenie „súdneho orgánu“.

- 18 Vnútroštátny súd však zdôrazňuje, že na rozdiel od skutkového stavu, ktorý bol základom tohto rozsudku, rakúske prokuratúry nevydávajú európsky zatykač samostatne, keďže ustanovenie § 29 zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach upravuje schválenie takéhoto zatykača súdom. Schvaľovacie konanie zahŕňa preskúmanie zákonnosti, ako aj proporcionality dotknutého európskeho zatykača a možno ho napadnúť odvolaním na súde. Z týchto dôvodov sa podľa vnútroštátneho súdu možno domnievať, že právomoc rozhodovať o vydaní európskeho zatykača má v konečnom dôsledku súd poverený jeho schválením.
- 19 Napriek tomu vnútroštátny súd z dôvodu pochybností vysvetlených v predchádzajúcom bode uznesením z 29. mája 2019 nariadil iba vzatie NJ do vyšetrovacej väzby na účely jeho odovzdania rakúskym orgánom.
- 20 Za týchto okolností Kammergericht Berlin (Vyšší krajský súd Berlín, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bráni viazanosť prokuratúry pokynmi účinnému vydaniu európskeho zatykača touto prokuratúrou aj vtedy, ak toto rozhodnutie podlieha úplnému súdnemu preskúmaniu pred vykonaním európskeho zatykača?“

O naliehavom konaní

- 21 Vnútroštátny súd navrhol, aby sa jeho návrh na začatie prejudiciálneho konania prejednal v naliehavom prejudiciálnom konaní upravenom v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 22 Na podporu svojho návrhu sa tento súd odvolal na skutočnosť, že NJ sa v súčasnosti nachádza vo vyšetrovacej väzbe v trestnom konaní vedenom proti nemu v Nemecku (ďalej len „prvá vyšetrovacia väzba“). Väzba na účely odovzdania dotknutej osoby rakúskym orgánom začne až vtedy, keď skončí prvá vyšetrovacia väzba, pričom nemôže v súlade s právnymi predpismi presiahnuť dva mesiace. Za týchto okolností sa vnútroštátny súd obáva, že ak by Súdny dvor rozhodol, že nezačne naliehavé prejudiciálne konanie, musel by byť NJ prepustený na slobodu pred skončením prejudiciálneho konania a mohol by sa vyhýbať trestným stíhaniam, ktoré sa proti nemu vedú.
- 23 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu rámcového rozhodnutia 2002/584, ktoré patrí do oblastí uvedených v hlave V tretej časti Zmluvy o FEÚ týkajúcej sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Možno ho teda prejednať v naliehavom prejudiciálnom konaní.
- 24 V druhom rade nie je sporné, že ku dňu preskúmania návrhu na prejednanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania v naliehavom prejudiciálnom konaní bol NJ vo vyšetrovacej väzbe, ktorá však mohla kedykoľvek skončiť. Navyše, ako zdôraznil vnútroštátny súd, NJ by po uplynutí doby prvej vyšetrovacej väzby zostal vo väzbe na účely prípadného odovzdania rakúskym orgánom na maximálnu dobu dva mesiace. Keďže však zákonnosť väzby na účely jeho odovzdania rakúskym orgánom závisí od odpovede Súdneho dvora na prejudiciálnu otázku, zdá sa, že toto rozhodnutie Súdneho dvora môže mať priamy vplyv na dobu, po ktorú je NJ odňatá sloboda.
- 25 Za týchto okolností druhá komora Súdneho dvora 15. júla 2019 na základe návrhu sudcu spravodajcu a po vypočutí generálnej advokátky vyhovel návrhu vnútroštátneho súdu na prejednanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania v naliehavom prejudiciálnom konaní.

O prejudiciálnej otázke

- 26 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa pojem „európsky zatykač“ uvedený v článku 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na európske zatykače vydané prokuratúrami členskému štátu, ktoré sú vystavené riziku, že pri vydávaní týchto zatykačov budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym usmerneniam alebo pokynom zo strany výkonnej moci, ako napríklad pokynom ministra spravodlivosti, pričom tieto zatykače musia byť na to, aby mohli byť postúpené uvedenými prokuratúrami, povinne schválené súdom, ktorý v tomto schvaľovacom konaní preskúmava podmienky vydania, ako aj proporionalitu uvedených zatykačov.
- 27 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že systém európskeho zatykača zavedený rámcovým rozhodnutím 2002/584 spočíva na zásade vzájomného uznávania, ktorá sa zakladá na vzájomnej dôvere medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o skutočnosť, že ich vnútroštátne právne poriadky sú spôsobilé poskytnúť rovnocennú a účinnú ochranu základných práv uznaných na úrovni Únie, osobitne v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) (rozsudok z 10. novembra 2016, Özçelik, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, bod 23 a citovaná judikatúra).
- 28 Článok 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 definuje európsky zatykač ako „súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia [s cieľom, aby iný členský štát zatkol a odovzdal vyžiadanú osobu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s odňatím slobody – *neoficiálny preklad*]“. Zásada vzájomného uznávania v tejto súvislosti vyžaduje, aby v súlade s ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584 boli vykonávané len európske zatykače v zmysle tohto ustanovenia [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 46].
- 29 Táto zásada totiž spočíva na predpoklade, že dotknutý európsky zatykač bol vydaný v súlade s minimálnymi požiadavkami, od ktorých závisí jeho platnosť, medzi ktoré patria požiadavky stanovené v článku 8 rámcového rozhodnutia 2002/584, okrem iného požiadavky týkajúcej sa existencie zatykača alebo iného vnútroštátneho súdneho rozhodnutia, na ktorého základe bol vydaný európsky zatykač (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júna 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, bod 53).
- 30 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry, pojem „súdne rozhodnutie“ v zmysle rámcového rozhodnutia 2002/584 neoznačuje len rozhodnutia prijaté sudcami alebo súdmi členského štátu, ale v širšom zmysle sa vzťahuje aj na rozhodnutia prijaté orgánmi, ktoré sa podieľajú na výkone spravodlivosti v trestných veciach v tomto členskom štáte, ako je napríklad rakúska prokuratúra, na rozdiel najmä od ministerstiev alebo policajných orgánov, ktoré sú súčasťou výkonnej moci [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 50].
- 31 Rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača však musia obsahovať záruky vlastné súdnym rozhodnutiam, najmä záruky vyplývajúce zo základných práv uvedených v článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že cieľom rámcového rozhodnutia 2002/584 je zaviesť zjednodušený systém odovzdávania osôb priamo medzi súdnymi orgánmi, ktorý má nahradiť tradičný systém spolupráce medzi zvrchovanými štátmi, ktorého súčasťou je zásah a posúdenie politického orgánu, aby sa zabezpečil voľný pohyb súdnych rozhodnutí v trestných veciach v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 65].

- 33 Pokiaľ je v tomto rámci európsky zatykač vydaný preto, aby iný členský štát zatkol a odovzdal vyžiadanú osobu na účely vedenia trestného stíhania, táto osoba mohla už v prvom štádiu konania využiť procesné záruky a základné práva, ktorých ochranu musia zabezpečovať súdne orgány členského štátu vydávajúceho zatykač podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva najmä na účely vydania vnútroštátneho zatykača [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 66].
- 34 Súdny dvor sa tak domnieval, že systém európskeho zatykača zahŕňa dvojúrovňovú ochranu procesných a základných práv, ktoré musí mať vyžiadaná osoba, keďže k súdnej ochrane stanovenej na prvej úrovni, teda pri prijímaní vnútroštátneho rozhodnutia, akým je vnútroštátny zatykač, sa pridáva ochrana, ktorá musí byť zabezpečená na druhej úrovni, teda pri vydávaní európskeho zatykača, ku ktorému môže prípadne dôjsť aj krátko po prijatí uvedeného vnútroštátneho súdneho rozhodnutia [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 67].
- 35 Navyše treba pripomenúť, že keďže vydanie európskeho zatykača môže porušiť právo dotknutej osoby na slobodu zakotvené v článku 6 Charty, táto ochrana zahŕňa požiadavku, aby rozhodnutie spĺňajúce požiadavky účinnej súdnej ochrany bolo prijaté minimálne na jednej z dvoch úrovní uvedenej ochrany [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 68].
- 36 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že splnenie týchto požiadaviek umožňuje vykonávajúcemu súdnemu orgánu zaručiť, že rozhodnutie vydať európsky zatykač na účely vedenia trestného stíhania sa opiera o vnútroštátne konanie, ktoré podlieha súdnemu preskúmaniu a že vyžiadaná osoba mohla využiť záruky vyplývajúce zo základných práv a základných právnych zásad uvedených v článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584 [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 70].
- 37 V druhom rade preskúmanie vykonávané počas vydania zatykača musí zahŕňať preskúmanie dodržania podmienok nevyhnutných na vydanie tohto zatykača, ako aj toho, či s ohľadom na osobitosti každého konkrétného prípadu je vydanie uvedeného zatykača primerané [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 71].
- 38 V treťom rade sa toto preskúmanie musí vykonávať objektívne a s ohľadom na všetky usvedčujúce i oslobodzujúce dôkazy, a tiež nezávisle, čo vyžaduje, aby existovali zákonné a organizačné pravidlá, ktoré dokážu vylúčiť každé riziko, že prijatie rozhodnutia o vydaní takéhoto zatykača bude podliehať vonkajším pokynom najmä zo strany výkonnej moci [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 73 a 74].
- 39 V tomto prípade zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, vyplýva, že za takých okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, rakúske právo upravuje, že tak v rámci rozhodnutia o vydaní vnútroštátneho zatykača, ako aj v rámci rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača, prokuratúry Rakúskej republiky nariaďujú zatknutie prostredníctvom zatykača, ktorý je na to, aby ho bolo možné postúpiť, schvaľovaný súdom, ktorý v tejto súvislosti vykonáva preskúmanie podmienok vydania, ako aj jeho proporcionality. Rozhodnutie o schválení možno napadnúť odvolaním na súde.
- 40 Navyše je nesporné, že súdy poverené schvaľovaním európskych zatykačov spĺňajú požiadavku objektivity a nezávislosti. Naproti tomu, pokiaľ ide o rakúske prokuratúry, z ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o prokuratúre vyplýva, že prokuratúry sú priamo podriadené vyšším prokuratúram a podliehajú ich pokynom a že tieto vyššie prokuratúry sú zase priamo podriadené spolkovému ministrovi spravodlivosti a podliehajú jeho pokynom. Keďže však požadovaná nezávislosť vyžaduje, aby existovali zákonné a organizačné pravidlá, ktoré dokážu zabezpečiť, aby súdny orgán vydávajúc zatykač nebol pri prijímaní rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača vystavený akémukoľvek riziku, že bude

podliehať najmä individuálnym pokynom zo strany výkonnej moci, nemožno sa domnievať, že rakúske prokuratúry spĺňajú túto požiadavku [pozri analogicky rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 74 a 84].

- 41 Vzniká teda otázka, či za týchto okolností možno rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača prijaté podľa rakúskeho systému považovať za spĺňajúce minimálne požiadavky, od ktorých závisí ich platnosť a ktoré sa týkajú objektivity a nezávislosti preskúmania vykonávaného počas prijatia týchto rozhodnutí, pripomenutej v bode 38 tohto rozsudku.
- 42 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pojem „rozhodnutie“ treba chápať tak, že sa týka aktu vo forme, ktorú má počas jeho výkonu. Až v tomto okamihu a v tejto forme totiž rozhodnutie o vydaní európskeho zatykača môže zasiahnuť do práva vyžiadanej osoby na slobodu.
- 43 V tomto prípade v prvom rade zo spisu predloženého Súdnu dvoru vyplýva, že rozhodnutie o vydaní vnútroštátneho zatykača, ako aj rozhodnutie o vydaní európskeho zatykača, musia byť podľa § 171 ods. 1 trestného poriadku a § 29 ods. 1 prvej vety zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach pred ich postúpením povinne schválené súdom. Bez schválenia rozhodnutí prokuratúry teda zatykače nemajú právne účinky a nemožno ich postúpiť, čo potvrdila rakúska vláda na pojednávaní.
- 44 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania ďalej vyplýva, že v rámci schvaľovacieho konania súd s ohľadom na osobitosti každého konkrétného prípadu preskúmava podmienky nevyhnutné na vydanie dotknutého zatykača, ako aj jeho proporcionality. V tejto súvislosti rakúska vláda vo svojich pripomienkach, ako aj na pojednávaní pred Súdnym dvorom spresnila, že na jednej strane prípadné pokyny zo strany výkonnej moci musia byť vydané písomne a založené do trestného spisu, ktorý sa v celom rozsahu odovzdáva sudcovi rozhodujúcemu o schválení. Na druhej strane preskúmanie proporcionality vykonávané týmto sudcom sa v rámci schvaľovania vnútroštátneho zatykača vzťahuje na účinky samotného odňatia slobody vyvolané týmto zatykačom, a v rámci schvaľovania európskeho zatykača na zásah do práv dotknutej osoby, ktorý ide nad rámec už preskúmaného porušenia práva na slobodu. Súd poverený schválením európskeho zatykača je totiž povinný zohľadniť okrem iného účinky, ktoré má konanie o odovzdaní a premiestnení dotknutej osoby s bydliskom v inom členskom štáte než v Rakúskej republike, na sociálne a rodinné vzťahy tejto osoby.
- 45 Napokon z ustanovenia § 105 ods. 2 trestného poriadku vyplýva, že súd poverený schvaľovaním zatykačov nie je viazaný výsledkami vyšetrovania vedeného prokuratúrou a nesmie sa obmedziť na údaje a dôvody, ktoré uviedla. V tejto súvislosti rakúska vláda na pojednávaní pred Súdnym dvorom potvrdila, že súd poverený schválením zatykačov môže kedykoľvek nariadiť dodatočné vyšetrovanie alebo ho vykonať sám.
- 46 Zdá sa teda, že vydanie európskeho zatykača podlieha podľa rakúskeho práva v celom rozsahu objektívnemu a nezávislému preskúmaniu zo strany súdu, ktorý v tejto súvislosti vykonáva úplné preskúmanie podmienok vydania tohto zatykača, ako aj jeho proporcionality. Až po schválení zatykača týmto súdom nadobudne tento zatykač právne účinky a možno ho postúpiť. Keďže toto preskúmanie sa systematicky z úradnej povinnosti vykonáva skôr, ako zatykač nadobudne právne účinky a možno ho postúpiť, odlišuje sa od preskúmania na základe opravného prostriedku uvedeného v bodoch 85 až 87 rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), ku ktorému dochádza až následne a na návrh dotknutej osoby.
- 47 Navyše, ako to v podstate uviedla generálna advokátka v bode 73 svojich návrhov, zo spisu predloženého Súdnu dvoru vyplýva, že súd poverený schválením európskeho zatykača vykonáva svoje preskúmanie nezávisle a s plnou znalosťou každého pokynu, ktorý bol prípadne predtým udelený a na záver tohto preskúmania prijíma rozhodnutie, ktoré je voči rozhodnutiu prokuratúry autonómne a ide nad rámec púheho potvrdenia jeho zákonnosti.

- 48 Za týchto okolností treba rozhodnutie o vydaní európskeho zatykača vo forme, v akej bude postúpené, považovať za rozhodnutie, ktoré spĺňa požiadavky objektivity a nezávislosti preskúmania vykonávaného pri jeho prijatí, pripomenuté v bode 38 tohto rozsudku.
- 49 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že pojem „európsky zatykač“ uvedený v článku 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na európske zatykače vydané prokuratúrami členského štátu, aj keď sú tieto prokuratúry vystavené riziku, že pri vydávaní týchto zatykačov budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym usmerneniam alebo pokynom zo strany výkonnej moci, ako napríklad pokynom ministra spravodlivosti, pokiaľ tieto zatykače musia byť na to, aby ich uvedené prokuratúry mohli postúpiť, povinne schválené súdom, ktorý nezávisle a objektívne preskúma podmienky vydania, ako aj proporionalitu týchto zatykačov, pričom má prístup k celému trestnému spisu, v ktorom sú založené prípadné individuálne usmernenia alebo pokyny zo strany výkonnej moci, a tak prijíma autonómne rozhodnutie, ktoré dáva uvedeným zatykačom ich konečnú podobu.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Pojem „európsky zatykač“ uvedený v článku 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na európske zatykače vydané prokuratúrami členského štátu, aj keď sú tieto prokuratúry vystavené riziku, že pri vydávaní uvedených zatykačov budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym usmerneniam alebo pokynom zo strany výkonnej moci, ako napríklad pokynom ministra spravodlivosti, pokiaľ tieto zatykače musia byť na to, aby ich uvedené prokuratúry mohli postúpiť, povinne schválené súdom, ktorý nezávisle a objektívne preskúma podmienky vydania, ako aj primeranosť týchto zatykačov, pričom má prístup k celému trestnému spisu, v ktorom sú založené prípadné individuálne usmernenia alebo pokyny zo strany výkonnej moci, a tak prijíma autonómne rozhodnutie, ktoré dáva uvedeným zatykačom ich konečnú podobu.

Podpisy